SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

Työ- ja tasa-arvo-osasto

hallitusneuvos Hanna-Mari Pekuri

HE 9/2021 vp, hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi merilain 1 luvun ja alusrekisterilain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunta 3.3.2021

Esityksen mukaan merilakiin (674/1994) lisättäisiin säännökset ulkomaisessa alusrekisterissä olevan Suomeen ilman miehistöä rahdatun ulkomaisen aluksen hyväksymisestä määräajaksi suomalaiseksi ja aluksen rekisteröinnistä liikenneasioiden rekisteriin tai Ahvenanmaan valtionviraston ylläpitämään alusrekisteriin. Alus kulkisi Suomen lipun alla sen ajan, kun se olisi hyväksytty suomalaiseksi. Aluksella noudatettaisiin Suomen lainsäädäntöä lukuun ottamatta omistusoikeuteen ja aluskiinnityksiin liittyviä kysymyksiä.

Työsuojeluviranomainen valvoo laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetun lain (395/2012) noudattamista sekä tekee laissa säädettyjä tarkastuksia. Lain mukaan Suomen lipun alle siirtyvällä aluksella tehdään käyttöönottotarkastus, jossa työsuojeluviranomainen varmistaa, että aluksen työ- ja asuintilat ovat säännösten ja määräysten mukaiset (6 §). Kansainvälisessä liikenteessä käytettävä alus on lisäksi tarkastettava vähintään kolmen vuoden välein käyttöönotosta (7 §). Työsuojeluviranomainen tekee merityöyleissopimuksessa (kansainvälisen työjärjestön merityötä koskeva vuoden 2006 yleissopimus) tarkoitettuun merityösertifikaattiin liittyviä tarkastuksia (8 §). Työsuojeluviranomainen antaa Liikenne- ja viestintävirastolle merityösertifikaatin myöntämistä varten lausunnon, jota varten se suorittaa aluksella toimivaltaansa kuuluvat merityöyleissopimuksessa tarkoitetut väliaikaisen ja varsinaisen merityösertifikaatin myöntämisen, voimassa pitämisen tai uusimisen kannalta tarpeelliset tarkastukset. Merityösertifikaatti on voimassa enintään viisi vuotta, joten siihen liittyvä tarkastus tehdään viiden vuoden välein, jonka lisäksi tehdään viisivuotisjakson keskellä välitarkastus.

Esityksessä on arvioitu, että lyhyellä aikavälillä ehdotettu kaksoisrekisteröinti voisi lisätä Suomen rekisteriin muutamia lastialuksia. Pidemmällä aikavälillä aluksia voi tulla rekisteriin lisää. Esitys lisää työsuojeluviranomaisen työtä siten vain vähäisessä määrin eikä esityksellä ole merkittäviä vaikutuksia työsuojeluviranomaisen toimintaan. Sosiaali- ja terveysministeriö kannattaa esitystä.